

utdrag ur "Hallands Väderö - naturen och historien" av Urban Ekstam och Nils Forshed
 Copyright tillhör Torekovs församling och författarna
 All kopiering för annat än enskilt bruk är förbjuden utan församlingens tillstånd

Kustfåglarna

"Och från hela denna bevingade värld, vars strupar kunde försätta atmosfärisk luft i dallring, ovanför huvena på de stumma fiskarna nere i vattnet, hördes en samklang av ljud: från reptilens första, svaga försök att yttra vreden genom väsning ända upp till musiken från människans harmoniska tonverktyg. Där fräste åden som en huggorm, när gudungen ville bita henne i nacken och trampa ner henne under vattnet, där koakade skranken som en groda, tärnorna skriade, måsarna kraxade, trutarne hävde barnskrik, ejdrarne korrade som hankattor i brunsttid, men över alla, högst och därför skönast, ljudade alfågelnas underbara musik, ty sång var den ännu icke."

Detta är ett stycke skärgårdsskildring av August Strindberg, där intrycken är hämtade från Stockholms skärgård på 1880-talet. Vid läsningen slår det mig: Under en vindstilla vårdag är Strindbergs skildring helt giltig för nutidens Hallands Väderö. Det enda som skiljer är nog att klangen ute från havet, från kvardröjande alfåglar *Clangula hyemalis*, numera blott hörs vid enstaka tillfällen.

Strukturen i fågelsamhällena har förändrats, men öns stränder har fortfarande ett mycket rikt fågelliv. Här häckar faktiskt fler fågelarter än det någonsin har gjort. Vattnen runt ön är högproduktiva, med en rik tillgång på bytesdjur för kustfåglar; fisk, blötdjur, kräftdjur. I södra Kattegatt saknas dessutom konkurrerande öar. Den närmsta från Väderön räknat är Tylön utanför Halmstad, som ligger 22 km bort. Därefter kommer de danska öarna Hesselø och Anholt, till vilka det är fågelvägen hela 60 respektive 70 kilometer.

Väderöarkipelagen ligger alltså där i ensamt majestät, som en magnet för allehanda kustfåglar. Som framgår av bilaga 2 har hela 31 fågelarter med varierande framgång konstaterats häcka på ögruppen stränder genom tiderna. Gråtrut *Larus argentatus*, fiskmåsa *Larus canus* och ejder *Somateria mollissima* har tidvis föryngrat sig i tusenhövdade skaror. Några arter har i dagsläget en stor del av sina skånska populationer knutna till ön och för två arter, sillgrissla *Uria aalge* och tordmule *Alca torda*, utgör Väderön den enda häckningsplatsen i Skåne.

Fågellivet på öns stränder har följaktligen under lång tid varit ett givande studieobjekt för svenska ornitologer. Den första uppföljningsbara häckfågelinventeringen genomfördes av Carin Eklundh så tidigt som 1937 och därefter har en rad inventeringar gjorts, så att vi idag har en relativt god uppfattning om hur olika kustfågelarter har förändrat sin numerär. Den som vill fördjupa sig i ämnet

På motstående sida:
 De 23 kustfågelarter som under senare år har häckat eller gjort häckningsförsök på Väderön.